

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

Põlevmaterjalide lahtise laoplatsti tuleohutuse tagamine

uuendatud 30.05.2019

SISSEJUHATUS

Käesolev juhend on soovituslik, ladustaja võib põlevmaterjali ladustada ka erinevalt juhendis toodud mõõtmetest ja kogusest, kuid sellisel juhul peab ladustaja tõendama, et tulekahju tekkimise korral on tagatud ohutu kaugus ehitistest ja muust põlevmaterjalist, päästemeeskonna juurdepääs veevõtukohtadele ja põlevmaterjalile ning tulekahju kustutamine mõistliku aja jooksul.

Siseministri 2. septembri 2010. a määruse nr 44 „Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded“ § 5 lg 1 sätestab, et kui objekti territooriumil ladustatakse põlevmaterjali rohkem kui 1 000 m³, tagatakse põlevmaterjali ohutu kaugus ehitisest, muust põlevmaterjalist ja krundi välispiirist, samuti tagatakse päästetööde teostamise võimalikkus, sealhulgas ligipääs päästemeeskonnale.

Põlevmaterjalide lahtiste ladude ohutu kaugus hoonetega on toodud EVS 812-4:2018 tabelis 3, kustutusvee normvooluhulgad põlevmaterjali laoplatsile EVS 812-6:2012+A1+A2 punktis 5.5 ja päästemeeskonna tegutsemise võimalused EVS 812-7:2018 punktides 14 ja 14.1.

Käesoleva juhendi eesmärk on koondada ja täpsustada ladustamistingimused põlevmaterjalide paigutamisel lahtisel laoplatsil. Ladustamistingimustele vastav ladustamine tagab, et virna või auna süttimise korral oleks omaniku varaline kahju võimalikult väike ja võimaldab päästemeeskonnal päästetööd teostada ning mõistliku aja jooksul tulekahju kustutada. Mõistlikuks ajaks loetakse alla 24 tunni kestvat päästetööd (VV 09.09.2010 määruse nr 134 § 2 lõike 2 tähenduses on üle 24 tunni kestev päästetöö pikaajaline päästetöö).

Juhendi koostas 2014 aastal ja uuendas 2019 aastal Päästeameti Lääne päästekeskuse ohutusjärelevalve büroo nõunik Jaak Jaanso. Koostamisel ja erilahenduste väljatöötamisel on arvestatud Päästeameti ja Lääne päästekeskuse oma ala spetsialistide arvamuste ja ettepanekutega ning päästetöötajate tähelepanekutega seoses eelnevate päästetööde läbiviimisega põlevmaterjalide lahtistel laoplatsidel.

PÕLEVmaterjalide lahtine laoplatz

Palgi- ja saematerjalide, saepuru, hakkepuidu, freesturba, rehvide jms lahtise laoplatzi rajamisel on oluline, et:

- päästemeeskonnal oleks võimalik mõistliku aja jooksul tulekahju kustutada;
- päästemeeskonnale oleks tagatud juurdepääs virna või auna igale küljele;
- päästemeeskonnale oleks tagatud juurdepääs laoplatzi jaoks ette nähtud veevõtukohtadele;
- oleks tagatud põlevmaterjali ohutu kaugus ehitisest ja muust põlevmaterjalist või krundi välispiirist;
- oleks olemas eelnevalt projekteeritud ja väljaehitatud tuletõrjevõrk.

Põlevmaterjalide lahtiste ladude tuleohutuskujad hoonetega on toodud EVS 812-4:2018 „Tööstus- ja laohoonete ning garaažide tuleohutusnõuded“ tabelis 3:

Lahtine ladu (m ³)	Vahemaa ladustamisplatsi piirist hooneni (m)		
	Ehitise tuleohutusklass		
	TP 1	TP2	TP3
Palgi- ja saematerjali laoplatz			
Alla 1000	10	15 ¹	18 ¹
1000 kuni 10 000 ²	15	24	30
Saepuru ja puiduhakke laoplatz			
Alla 5000	10	18 ¹	24 ¹
5000 kuni 10 000 ²	18	30	36
Freesturba laoplatz			
Alla 1000	18	24 ¹	30 ¹
1 000 kuni 10 000 ²	24	30	36

¹ vähemalt A2-s1, d0-klassi ehitismaterjalist soojusisolatsiooniga täismetallhoone puhul võib võtta TP1-klassi nõuete kohase tuleohutuskujaga

² telk-ehitiste korral kuni 18 000 m³ või kaalutluste alusel standardi jaotise 12.4.6 kohaselt MÄRKUS 1 Kui hoone laoplatzpoolne avadeta sein vastab massiivse tuletõkkekonstruktsiooni nõuetele, vahekaugusi 100 m³ palgi- ja saematerjali ning kuni 1 000 m³ freesturba laoplatzile ei normeerita

MÄRKUS 2 Rehvilaod ja ümbertöötlemise platsid võrdsustatakse palgi- ja saematerjalide laoplatziga

MÄRKUS 3 Polüstüreeni jms ladustamine võrdsustatakse palgi- ja saematerjalide laoplatliga

Ladustamistingimused on täidetud kui palgi- ja saematerjalid virnastatakse või saepuru, hakkepuut, freesturvas, rehvid jms kuhjatakse mitmesse auna. Virn või aun on võrdsustatud tuldkaartva (TP 3) ehitisega.

- Ühe virna või auna suurim lubatud (vt joonis 1):
  - laius kuni 20 m
  - kõrgus kuni 9 m
  - pikkus kuni 50 m
  - pindala kuni 1 000 m²
  - põlevmaterjali kogus kuni 7 000 m³

MÄRKUS Põlevmaterjalide hinnangulise koguse arvutamine: laius x kõrgus x pikkus – 20% (auna alumine osa ovaalne, ülaosa kaarjas). Antud juhul: 20 x 9 x 50 - 20% = 7 200 ≈ 7 000 m³.

- Virna või auna ohutusvahemaa kõrvalpaiknevast virnast või aunast on vähemalt 8 m. Ohutusvahemaa hoitakse põlevmaterjalidest alati puhas (puhastamise sagedus vähemalt üks kord ööpäevas või iga tööpäeva lõpus).
- Virna või auna vahetus läheduses paiknevate üle 9 m ehitiste (hoonete või rajatiste) olemasolul tuleb kanda selle laoplatcipoolsele seinale või küljele maapinnalt selgestiloetav kõrgusmargistus (on võimalik jälgida maksimaalset ladustamise kõrgust).
- Päästemeeskonna juurdesõidutee rajatakse ringteena ümber virna või auna.
- Ohutusvahemaa, päästesõiduki juurdesõidutee ümber virna või auna, ladustamise platsile ja veevõtukohale peab olema kõvendatud pinnasega (vähemalt 26 000 kg kandevõimega, vähemalt 3,5 m laiune, manööverdamisplatsi rajamisel tuleb arvestada põhiauto ja paakauto pöörderaadiusega, mis on 18,5 m).
- Manööverdamisplatsi puudumisel peab juurdesõidutee veevõtukohale olema vähemalt 7 m laiune (võimaldab päästeautodel teineteisest mööduda).
- Põlevmaterjalide lahtise laoplati territooriumile tuleb ette näha ühe vähemalt 1 000 m² pindalaga reservplatsi olemasolu, kuhu on võimalik tulekahju korral põlevat saepuru, hakkepuitu, freesturvast jms ümber ladustada. Ladustamise platsi ja reservplatsi ohutusvahemaa on vähemalt 8 m.

- Väliskustutusvee normvooluhulk on 25 l/s, arvestuslik tulekahju kestvus on 6 h. Loodusliku või tehisliku kustutusvee allikaga ühendatud tuletõrje veevõtukoha vee kogus sõltub ühes virnas või aunas ladustatava põlevmaterjali kogusega (vt tabel). Tehisliku veevõtukoha tühjenemise korral peab selle täitmine olema tagatud 72 h jooksul.

Põlevmaterjali kogus virnas või aunas (m ³)	1 000	2 000	3 000	4 000	5 000	6 000	7 000	8 000	9 000	10 000
Kustutusvee kogus (m ³)	54	108	162	216	270	324	378	432	486	540

Tulekahju ennetamiseks tuleb põlevmaterjali lahtise laoplatsti valdajal regulaarselt kontrollida selle kasutamise ohutust ja nõuetekohasust (enesekontroll). Enesekontrolli eesmärk on tagada, et laoplatstil ei tekiks nõuete rikkumise, ohtliku või hooletu tegevuse tagajärjel tuleohtlikku olukorda ja tulekahju. Üks ennetusmeetmeid on isesüttimisele kalduvate ainete (nt saepuru, hakkepuut, freesturvas jms) temperatuuri regulaarne kontrollimine (kontrolli tulemused fikseeritakse). Isesüttimise ohu korral (auna sisetemperatuuri järsk tõus) tuleb viivitamatult rakendada süttimist takistavaid meetmeid, nt ohtlik auna laiali ajada või ümber tõsta.

Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded § 5 lg 2:

Kui objekti territooriumil ladustatakse põlevmaterjali rohkem kui 1000 m³, koostatakse objekti territooriumil põlevmaterjali ladustamise kohta plaan (edaspidi plaan) ja esitatakse see kooskõlastamiseks asukohajärgsele päästkeskusele. (Näidis 1)

Tuleohutuse seaduse § 19 lg 6:

Laoplatstil peab põlevmaterjali paigutama sellisesse kohta ja sellises koguses, nagu on laoplatsti plaanis märgitud. Plaani peab panema välja laoplatsti sissekäigu juurde nähtavale kohale.

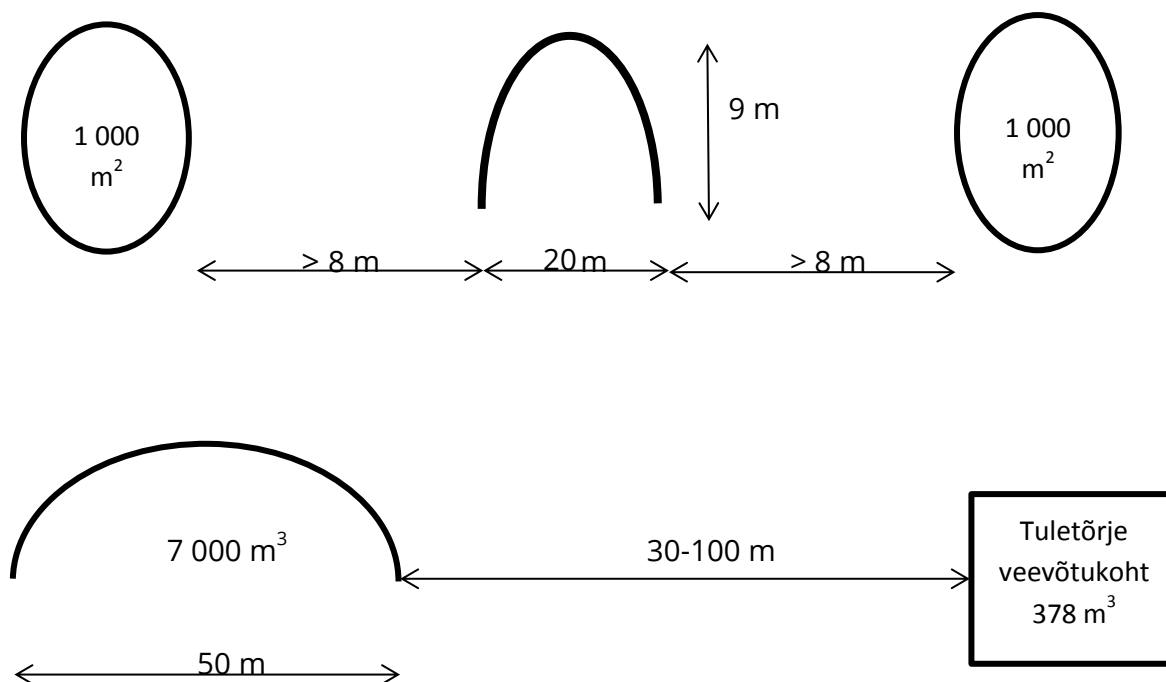
Kui põlevmaterjalide lahtine laoplatst paikneb hoonestatud kinnistul paiknevate hoonete vahelisel alal ning juurdesõidutee laoplatstile ja tuletõrje veevõtukoha asukoht ei ole kiiresti leitavad, tuleb territooriumi sissesõidutee juurde nähtavale kohale välja panna territooriumi plaan. (Näidis 2)

Kui põlevmaterjalide lahtine laoplatz paikneb hoonestamata kinnistul või hoonestatud kinnistu eraldi paiknevas osas ning juurdesõidutee põlevmaterjalide lahtisele laoplatstile ja tuletõrje veevõtukohta asukoht on kiiresti leitavad, siis laoplatzi plaani välja panemine ei ole vajalik.

Joonis 1

Ladustamise plats

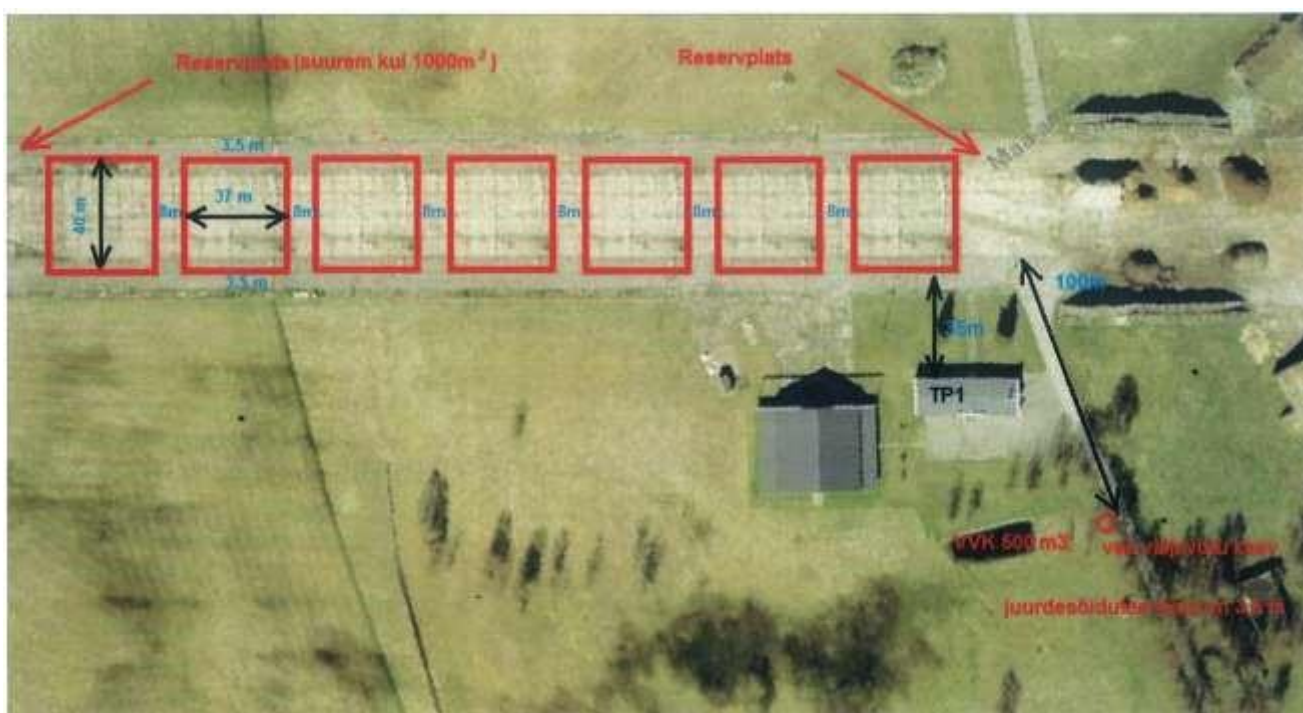
Reservplats

Näidis 1

Ladustamise plaan

Laoplatz paikneb _____ kinnistul, katastritunnus _____.
_____ maakond, _____ vald, _____ küla.

1. Auna laius – 37 m
2. Auna Pikkus – 40 m
3. Auna kõrgus – 7 m
4. Auna pindala – 1480 m²
5. Auna ruumala = (37*40*7) – 15% (kuna aun on parabooli kujuline) = 8800 m³

Põlevmaterjal: Hakkepuut 75%; saepuru 25%
Veevõtukoht – 500 m³

Plaani koostas:

Näidis 2

Territooriumi plaan

